Ч. 268. | Чернівцї, четвер дня 5. (17.) грудня 1896. | Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі неділь і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Промова п. Ол. Барвіньского.

(Дальше).

Національні і культурні потреби руского народу.

Нехай же менї тепер вільно буде зійти на поле національних і культурних інтересів руского народу, на котрім єсть ще богато до вигладженя і вирівнаня. П. президент мінїстрів при розправі над чеською справою язиковою в комісиї буджетовій заявив, що бажає національного мира. Національний і внутрішний мир взагалї єсть дійсно неоцїненим добром, котре творить кріпку основу для успішного розвою держави і поодиноких країв, і єсть то вимогою конечної потреби державної, щоби змагати до національного мира.

Здаєсь, що найтруднїйшою між справами національними, котрі викликують спори національні, єсть справа язикова, особливо коли она є в краю з мішаною мовою, де дві, три мови зовсїм не споріднені з собою. Але тим лекше можна би в Галичинї, де уживають ся в краю дві споріднені з собою мови, довести зі спокоєм і витревалостию справу язикову до розумного полагодженя, а до того були би як-раз покликані горячі оборонцї національної справи при участи правительства, бо лиш той, хто уважає свою народність за сьвятощ, не зневажує сьвятощі другого народу — каже др. Адольф Фішгоф.

Правительство, що поставило собі окликом справедливість, було би добрим посередником в сїй справі.

Треба щиро признати, що в Галичинї зроблено в послїдних роках неодно для переведеня рівноправности обох краєвих язиків, але много позістає ще до зробленя, на не одно під сим взглядом не звертає ся уваги, занедбує ся і не переводить ся. Іменно підчас коли висші власти в сїм взглядї показують правильно, що мають добру волю і старають ся довести до повного рівноуправненя, буває у низших властий нераз зовсїм противно. З того настають колотнечі, роз'ярують ся нерозважно національні пристрасти і нарушає ся почутє права. Так н. пр. послугують ся низшії власти адмінїстрацийні часто при залагоджуваню руских подань латиньским письмом, хоч найвисший трибунал державний рішенем з дня 25-го цьвітня 1882 р. назвав то нарушенем основних законів державних.

Також і в судівництві остає ся під сим взглядом богато до бажаня. Єсть цїлий ряд розпоряджень мінїстерства судівництва і цїлого мінїстерства, ба навіть найвисше рішенє, котрі свого часу президиєю висшого суду краєвого львівского округа були подані до відомости підвластним судовим властям, адвокатам і колеґіям нотарияльним яко указ до виконаня, але звичайно рідко коли єго держать ся. Після сих розпоряджень мали би переслухуваня обжалованих рускої народности переводити ся в їх рідній мові, списувати ся протоколи в тій мові, вести ся остаточні розправи в рускій мові, оголошувати ся і видавати вироки, і взагалї всї залагодженя повинні би виставляти ся для руских партий в рускій мові, але то дїє ся дуже рідко. Таке поступованє може найменьше відповідати почутю права, а в рускій людности викликати і піддержати сьвідомість обективности стану судейского. Було би длятого в інтересї високого званя судових властий, щоби управа судівництва наставала на фактичне переведенє виданих розпоряджень язикових і пригадала їх підвластним собі органам. (Браво! Браво!)

Так само потреба би також остро наказати, як цивільним, так і войсковим властям, що греко-католицкі сьвята мають строго шанувати ся і щоби греко-католицкій людности не ставити перешкід у виконуваню єї релїґійних обовязків урядовими завізванями або войсковими вправами, та не нарушати їх чувства релїґійного.

При сїй нагодї мушу ще конче порушити зверхну форму язикового рівноуправненя. Все ще не видимо руских написий на будинках урядових і бюрах ц. к. вла-

---

6)

МАРТА.

Оповіданє Володимира Лавровского.

(Дальше).

Всї потакували старцеви, а молодий чоловік, закинувши головою в зад, сїдав і кріпко вдаряв по клявіятурі. На темно-шкірім і щирокощокім лицю його грав ся легкодушний усьміх, котрому ряд здорових, білих зубів зпід повних, широких губ, пара виразистих, широких уший і прижмурені, сверкаючі чорні очи, — надавали вигляд змисловий і пристрасний. Модерний артист!

Ставало тихо. Потекли нараз нїжні і солодкі акорди, як дрібненький плюскіт чистої води — тих супокійних филь, що між собою переливають ся, вилискуючи нїжними хребтами до місяця. — Молодий чоловік грав зі силою і з житєм. Прикрививши голову, вслухував ся правим ухом сам в ті чудові свої тони...

Була се фантазия Ваґнерівского Льогенґріна. Залунали акорди тужні і жадні, начертані краскою глубокої тайни і романтизму — сильні мов филя розбурханих чувств. Від їх звуків ледве віддихала тїсна кімната.

Чоло артисти ще меншало, ріс легкодушний усьміх і ще яркійше сьвітили ся очи. За те Остапів прів. Щораз голоснїйший і тяжший віддих добував ся зі слабої груди. Він дальше розпинав сорочку, що давила горло. Товста долїшна губа обвисла — маленькі і кругленькі бурі очи неспокійно бігали ту і там.

— Пий! пий! — кричав Труш. — А ти, брате вали сильнїйше — душу дери в кусні і не щади! Всьо оно ще не виходить, як слїд...

Молодий чоловік вигравав саме наймогучїйші тони величавої фантазиї. Самі в собі они досить однотонні: однак тим виразнїйше добуває ся та могуча неволя і немилосерна, незглублена тайна житя, що давить чоловіка:

Не сьмій мене питати,
І не бажай дізнатись —
Як звуть мене і відкиля я?

Не менче уважно слухав і старенький поклонник срібних, мелянхолїйних тонів і італїяньского неба. Було видно, що надармо силував ся на сей півусьміх губ, що каже: „говори-но своє, однак ми сягаємо все таки глубше, чим ти...“ Він щурив пару старечих уший і сльозами заходили мутні очи...

Всьо стихло. Ще раз розмахнув ся руками артист і додав від себе finale — акорд. Всьо вмовкло — а все ще здавало ся, що пливуть і бурять ся недавні акорди. Чудний сей гомін, що слїдує по такій грі!

Старець підняв ся; однак замісць до пянїна, він приволік ся до нашого стола.

— В нас тодї похід був, панове — ми стояли в Італії, — казав, тикаючи до нас указуючим пальцем. Знаєте, панове, як се було. І я слухав тодї иньших тонів — не тих, що нинї... Се була моя Луция... Справдїшна, жива Луция: чорноока і чорноволоса, з парою як ягода червених і смачних губ. Як вона сьпівала! Я тодї кинув був і похід і кариеру, мої панове — кинув мою шаблю пішов для неї у відставку... Ми подружили ся. При однїй з наших желїзниць я счислював цїлими днями нудні цифри, а вечером спішив домів. Мене ждало там двояке: еї срібний голос, та смачні губи і мій фортепян. Всьо пішло!... Втекла менї, бачите. Раз прийшов я домів і застав пусті стїни — пусті, бо еї не стало. Втекла!... Відчуваєте сей гріб: прийти до хати, кликати еї раз, другий і сотний — і нїхто не відізве ся?!!... Всьо мертве — так, оден гріб. — А душу якийсь жаль стискає, страшний жаль! Кликав я еї день і другий..., а дві недїлї опісля відвезли мене були в шпиталь... Я еї все кличу, щодень і сегодня кликати стану, скоро оден зайду досьвіта в хату...

Гріб, кажу вам, гріб!

Згорблений старець розплакав ся.

* * *

Отсе товариство познакомило мене з горбуном, що його сьому три недїлї стрічав був на улицї. Остапів шепнув Трушови на ухо, за тим Труш підійшов до мене.

— Ми з Остановим йдем, а ти з нами.

Ми вибрали ся.

Нас вів Остапів і присягав ся, що недалеко. Було оно поправдї недалеко — таки на тім самім передмістю — там де поскулювали ся в нічній мраці одні низенькі партерові дімки з широкими входовими брамами. Остапів стукав у

стий фінансових і податкових, почт і телеґрафів, та на декотрих лініях ц. к. зелізниць державних у всхідній Галичині. Суть то, що правда, лиш поверховні річи, але їх би треба преці увзглядити зі взгляду на інтерес внутрішного мира національного.

Переведенє рівноправности рускої мови в Галичині стрічає, що правда, деякі трудности, котрих причиною єсть не богато ще розширене знанє рускої мови межи урядниками. Але ті трудности не такі великі, щоби їх при добрій воли не можна побороти, і длятого не годить ся полагодженє так особливо важної справи, котра довела би до вирівнаня національних противностий, відкладати на десятки літ.

Усуненє тих трудностий, які стоять на перешкоді національному мирови в Галичині, мають як-раз на цїли мої внесеня поставлені минувшої сесиї галицкого сойму, з котрих перше стремить до того, щоби для урядників, котрі не мали нагоди виучити ся рускої мови, були заведені практичні курси, а друге жаданє заведеня обовязкової науки обох краєвих язиків в галицких школах середних. Зависить отже від правительства, а головно від міністерства просьвіти, дати можність до того. Для переведеня послїдного внесеня подані вже галицкою краєвою радою шкільною перші услівя через заведенє необовязкової науки рускої мови майже у всїх середних школах, і дасть ся сконстатувати, особливо в західній Галичині, жива участь польскої молодїжи шкільної в сій науцї. З уваги на то, що в середних школах значне число годин присьвячує ся науцї німецкої мови, треба би полишити розвазї міністерства просьвіти, чи не було би добре знести в галицких школах середних двостепенність науки, щоби при заведеню обовязкової науки обох краєвих мов зарадити збільшеню вже й тепер великого числа годин тижневих та надмірному перетяженю шкільної молодїжи. Рівночасно мусїло би міністерство просьвіти через надаванє стипендий постарати ся о притяганє і образованє відповідних сил учительских.

Ті способи могли би отже дати основу до язикового рівноуправненя та усунути національні колотнечі і суперечки. Але тревалий національний мир дасть ся завести лиш заспокоєнем національних і культурних потреб та жадань руского народу, а й під сим взглядом має управа просьвітна широке поле до дїланя. Я вже доказав при иньшій нагоді, що піднесенє рускої мови, рускої лїтератури і науки в сій мові зі становища австрийского інтересу державного має велике значінє і єсть не лиш жаданєм справедливости, але й наказом розуму державного.

З подякою мушу признати, що високе міністерство просьвіти через надїлюванє руского наукового товариства ім. Шевченка річними запомогами підносить розвій рускої наукової лїтератури. Виданя сего товариства за послїдних три роки зробили богато на поли історії, наук правничих, народознавства і т. п. і знайшли признанє не лиш в краю, але й заграницею.

Я просив би отже, щоби в слїдуючім буджетї на рік 1898 була для наукового товариства ім. Шевченка вставлена стала дотация в сумі 5.000 зр.

(Конець буде).

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 16-го грудня 1896.

Краєвий президент ґр. Ґоес повертає в четвер, дня 17-го с. м. до Чернівцїв.

Є. Ем. Кардинал Сильвестер Сембратович жертвував для бідних учеників рускої ґімназиї у Львові, на руки товариства „Руслан“ 300 зр.

Нове полїтичне товариство на Буковинї. Як заповіджено, відбули ся дня 6-го с. м. перші загальні збори християньско-социяльного товариства в Сольцї. В сали зборів явило ся тілько людий, що всї не могли поміститн ся і мусїли вертати домів. Головою товариства вибрано нотаря Тіґрана Прункула; до видїлу ввійшли кілька селян нїмецких і волоских. Між рішеними внесенями найважнїйші суть ті, що має ся краєвий видїл просити о внесенє проекту закона, котрим вводить ся в селяньскій і загальній, пятій куриї безпосередні вибори до ради державної; має ся вислати до міністерства рільництва петицию, щоби ґрунта православного релїґійного фонду давали в аренду передовсїм селянам (того домагав ся пос. Пігуляк вже давно в буковиньскім соймі — *Ред).;* вкінци запрошено антисемітів д-ра Люеґера, кн. Лїхтенштайна, о. Шайхера, д-ра Ґесмана і проф. Шлезінґера на будучі передвиборчі збори сего товариства, коли буде розходити ся о вибори до ради державної. — Сї рішеня справдї мають велике значінє і они виказують, що християньско-социяльне товариство з самого початку своєї дїяльности забирає ся до вельми важних питань. Заразом цїкаве й се, що перший раз виступає в полїтичних справах виразно антисемітизм на Буковинї. Уважаємо се знаком нового часу в нашім краю.

Руска депутация у Цїсаря. Цїсар принимав 14-го с. м. руску депутацию, котра приїхала зложити подяку руского народу за відзначенє через іменованє митрополита Сембратовича кардиналом. Після львівских ґазет відповів монарх на промову: „Радую ся з того, що Є. Сьв. Папа на моє предложенє іменував львівского архієпископа кардиналом і що я міг дати новий доказ своєї печаливости для руского клира, руского народу і їх чувств католицких.“ — Депутация була відтак у міністрів: Ґолуховского, Баденього, Ґавча і Ріттнера, котрі єї приняли прихильно, і предложила їм справу управильненя конкруи та фонда пенсийного для вдовиць і сиріт.

Учителям бавити ся не вільно! Вільно мужикам справити собі в коршмі „данец,“ вільно їм весілє робити цїлий тиждень, але учителям всего того не вільно, бо їм забороняють „Буковинскї Вѣдомости.“ У Василеві була забава учителів і про ту забаву та славна ґазета дістала нїби від мужика таку допись: Пани скачуть — мужики плачуть. Із Василева пишуть нам: Наскучилось нашим панам новоеристам дома сидїти, та з'їхались вечером перед св. Архистратиґом Михайлом на баль до Василева. Баль відбував ся в учителя Мих. Кракалїї, а щоби пока-

---

вікно. З криком відчинила ся тяжка брама і ми станули за хвилину в ярко осьвіченій кімнатї.

В кімнатї було двох чоловіків. Оба не спали. Один (я сейчас пізнав горбуна) писав, другий порав ся коло канапи, що стояла з відхиленою верхною частию, а з нутра єї виднїли ся части ручної, друкарскої машини. Вся комната стояла завалена силою книг і паперів, що лежали порозкидані в непорядку. В кутї була постеля, а на постелї лежала в одїню женщина, прикрита хусткою. Побіч сеї комнати була ще друга темна.

Остапів познакомив мене з горбуном — Луцкий було йому на імя. Знакомлячись зі мною, підняв він свій горб і витягнув ся що міг. Подав свою зимну руку і вдивив ся в мене довгим поглядом.

— Приводжу вам-теє нового чоловіка, — казав Остапів. — Хиба вже тепер нищіть цїлий сьвіт.

— Ми станем його радше будувати, — казав горбун тоненьким і слабим горляним голосом.

Той, що порав ся біля канапи, був довгої та костистої появи і здав ся Грушка. Мав замітні довгі ноги і руки. Одїнє було на нїм за коротке. Мав тупий і короткий, як кругла галочка, ніс і пару острих уший.

Він саме викидав з тої канапи, коло котрої порав ся, листи сьвіжо друкованого паперу. Була се відозва до армії — апеляция до людских чувств жовнїрів і до їх чести, котру „оскорблюють тяжкі закони, що їх чинять орудем і невільниками.“

— О, колиб' удало ся розбити сю твердиню! кликав Луцкий, бачучи, що дехто з нас втопив в тім папері свої очи. — Опісля пояснив нам дорогу, якою розходять ся отсї листи.

Тут треба богато дотепу, щоб не надто ярко осьвітити отсю пітьму, в котрій гине сьвіт — він сього не любить. І осторожно треба йти — ой, осторожно — бо инакше черта варта вся робота: грозить холодна тюрма!

Він дрогнув цїлий...

— Одже сприт, сприт, панове! Сприт сьвітови все імпонує...

Горбун зробив якийсь рух нїжними пальцями і цїкаво усьміхнув ся, заостривши кутики губ. Всї мовчали — він став по хвилинї говорити.

— Ах, сьвіт він недобрий і невдячний. Сьвіт, хотьби отсей нам найблизший, лише давити знає слабого і кпити собі з його невдачі і слабостий — він, як кіт, чатує, щоб його задушити. Ну, я привик до невдячности та кпин ближнього: я горбун, у мене в груди повно бацілїв... Не правда, пане Труш? Ну, і недовірчивість, що менї она! Що менї, що ви всї — всї як ту сидите — входите в сю хату і вже на перший погляд ока у вас на лици недовірчивість... сїдаєте, слухаєте — і кпинами вбирають ся ваші щоки... Я се виджу — виджу — ох, надто остре моє око!

Чудненько сьвітило ся то око, глубоко осаджене в кости чоловій.

Грушка станув за ним і слухаючи, опустив довгі руки. Дивив ся просто і природно — без тїни якої небудь пересади. В поглядї його лежало богато дечого з погляду домашних звірят, що сповняючи свій щоденний обовязок, покірно крутять ся знакомими місцями вокруг свого господаря.

— Стій ту, Грушка: я-ж усе таки люблю і хочу і мушу мати тебе коло себе — хотяй не вірю і тобі... Я хорий чоловік! Ну, і ти і та чортова женщина, що лежить собі преспокійно на постелї і здорово спить -- у неї добрий сон і я завидую єї нераз — обоє ви скоренькі собі до кпин!

— Я собі з тебе не кплю, — дав ся чути голос Грушки. Нескладна і повільна була його бесїда; однак певність і рішучість, ба навіть сила, лежала в сих кількох коротких словах.

Луцкий встав.

— Не кпиш собі з мене? А перечиш менї! Не знаєш нїчого і не мовчиш! Як сей пес, що мусить заєдно гавкати.

Замовк опісля на хвилю, тай став робити ніздрями, вдихаючи воздух.

— Кров чую, сьвіжу кров... Грушка, чуєш кров?

— Нї, я крови не чую.

— Дурний ти! У мене добрий нюх. Сей алькалїчний запах і смак сьвіжої крови, він переслїдує мене... Власний мій піт, острий і томлячий, забиває менї віддих — а на всьому тїлї знов я чую дрощ від кількох днів — легку вечірну дрощ... Що се знов?

Він випрямив ся, а опісля хопив ся за чоло.

— Горяче — говорив шепотом, — горяче! Ох, та кров! Она не раз бухала з мене: я-ж уже пять лїт, бачите, вмираю і вмерти, на жаль цїлого сьвіта, не можу. Ну, я ще колись умру; але поки ще вмру, мусить ся дещо змінити ту вокруг мене... пляни в мене є... Ну, годі-ж чоло-

зати, що баль не аби-який, то вивісили на шкільнім будинку на дручку червоно-голубу хоругов. Заграли музиканти із Заліщик і пійшов танець на цілу ніч. А сьпів і вигуковане: „гоп их-гой!“ такі вже були веселенькі, мов би учителі подуріли. Межи людьми стало дуже тужно. Переходить по-під школу один чоловік з лопатою, що яму копав для умерлого, та як гримне лопатою о землю, аж земля задуднїла. От — каже — дуріють пани, видно не з біди. Ми мужики бідуємо, з голоду загибаємо, до Канади утїкаємо, а они скіру із нас друть і гопкають. Бодай би вам по печінках гопкало!... І як крикне собі мужик „гоп-гоп!“ аж всї пани затихли. Така-то їх була забава. А як гуляли то мов би дрова рубав, або довбнею о поміст гримав, так учителї тарахкотїли обцасами. А пива вже пішло бочок яких кілька, а весь той баль коштував найменьше 100 зр. І кажи-же тут, що учителям зле дїє ся, єсли такі справляють балї в час, коли мужику послїдню друть кожушину, або послїдний сердак за школу... — С. О. — Не знати, що ту подивляти більше в тїй новинці, чи глупоту дописувателя, чи ненависть редакциї „Бук. Вѣд.“ до тих бідолах-учителїв, котрим навіть скромної забави жалує.

Комітет, що занимає ся устроєнем сьвятого Николая в комнатах Народного Дому поробив старання, щоби вечер сей випав як найсьвітлїйше. Заразом пригадує всїм, що се дїточе сьвято відбуде ся в четвер точно о год. 8. вечером. Надішли вже також до комітету гарні книжочки з ілюстрациями для молодших і старших дїтий. Книжочки ті можна вже тепер набути в Народнім Домі.

Нещаслива пригода. Перед кількома днями вертало пять Італїянцїв, занятих вирубом лїсів Крайзера в Крушельници, стрийского повіту, до своєї буди т. зв. ризами, т. є. деревляними коритами, призначеними до спусту дерева з гори в долину. Нараз з причини відмяку в горі зсунув ся застряжений висше в снїгах кльоц, пігнав стрілою в долину і в своїм бігу натрафив на ідучих. Один з робітників погиб на місци, другий страшно потрощений умер за добу, двох страшно обезвічених відіслано до стрийского шпиталю; лиш один, що вихопив ся наперед і чуючи над собою гук, скочив на бік в снїги, вийшов цїло з сеї страшної пригоди.

Галицкий посол Стефан Новаковский скликує на день 26-го с. м. віче до маґістратскої салї в Перемишли, на котрім буде обговорювати ся справу окружних вийтів і близьке скликанє сойму, закон дороговий, недалекі вибори до ради державної і вільні внесеня.

Для нотарів. Мінїстер судівництва вислав до всїх висших судів краєвих розпорядженє в справі переходу нотарів до судівництва. Розпорядженє то оперте на §. 93 нового закона про орґанїзацию судів. Іспитовані нотарі, вступаючи до судової служби, обовязані зложити доповняючий іспит з цивільного права, письменний і устний. При письменнім іспитї належить більше вважати на цивільне право, нїж на цивільну процедуру; при устнім цивільна процедура є важнїйша. До введеня в житє нової цивільної процедури будуть іспитувати також зі старої цивільної процедури, але тілько з головнїйшого, з де-більша. Кандидати, що зголосять ся до іспиту до 1-го мая 1897 р., повинні постарати ся о речинець для устного і письменного іспиту до вересня. Від дня оповіщеня того розпорядженя можна подавати такі зголошеня до іспитів через три роки. Поданя з полученем нотариальних сьвідоцтв треба вносити до висшого суду краєвого. Іспитовані одержать відповідні сьвідоцтва.

Сьвітовий злодій появив сими днями в Кракові, де его арештовано. О тїй справі пишуть з Кракова: Якось перед трема тиждними приїхав до Кракова елеґантний мужчина, в віцї около 29 лїт. Він впав зараз в очи полїциї і она зібравши докази, арештувала его. Вже при арештованю лучив ся цікавий випадок: арештований хотїв значною сумою перекупити інспектора полїциї. Вже в першім слїдстві виявили ся такі річи: При арештованім найдено 26.000 франків і золоті гроші. Він подає, що називає ся Александер Тижнер і під таким назвищем зголосив ся в полїциї; тимчасом він імовірно називає ся Мошко Тойзнер і походить з Любешова, миньскої ґуберниї в Росиї. В Парижи перебував в часї гостини царскої пари, а звідтам виїхав дня 12-го жовтня, відтак був в Бельґиї, Гамбурзї, Берлинї, Відни і Празї, звідки приїхав до Кракова. О скілько доси вийшло на яву, був він вже караний француским судами і боїть ся, аби его не видали Франциї, де вислано би его на Каледонїю. При арештованім, котрий імовірно мусїв допустити ся десь у Франциї великої крадежи, найдено 47 штук банкнотів по 100 франків, 32 облїґациї Crédit foncier de France по 400 франків, 15 штук облїґаций тої самої институциї по 500 франків, золотий годинник, перстень з брилянтами, золоті гроші італїяньскі, німецкі і пруські. Полїция велїла злодія відфотоґрафувати і розішле фотоґрафії по всїх більших містах, тимчасом лишить ся він в полїцийних арештах.

Прасовий процес о клевету против редактора Monitor-а, п. Ерн. Брайтера, о котрім ми оногди згадували, скінчив ся у вівторок пополудни. П. Брайтера признано винним оклеветаня старости з Турки п. Білиньского і обиди чести ґр. Гомпеша, а трибунал засудив его на місяць арешту і заплаченє судових коштів. Трех обжаловуючих: ґр. Скарбек, оо. Єзуїти у Львові і інспектор шкільний з Яворова о. Терлецкий відступили від обжалованя, оо. Єзуїти ще перед процесом, бо Monitor відкликав свої напасти на них, а два другі в часї процесу. Суд засудив о. Терлецкого і ґр. Скарбка на заплату коштів за їх справи, від котрих відступили. Епільоґом того процесу суть два процеси о кривоприсягу против сьвідка Герша Гейльберґа і против обжаловуючого о. Терлецкого за заприсяженї їх зізнаня, котрі стояли в великій суперечности до висказів других заприсяжних сьвідків. О. Терлецкого суспендувала вже краєва рада шкільна з уряду окружного інспектора шкільного.

Женщини одержали в Франциї позволене носити мужескі одяги. Перша скористала з того бухгалтерка одної париской книгарні.

З'явища природи. З Стрийщини пишуть: По перших морозних днях грудня потеплїло у нас янов значно дня 7-го с. м. Згаданого дня при легкім дощи і сьвітлї сонця обсервували ми перед полуднем прекрасну дугу на північнім заході. Вечером полив ся густий дощ і дали ся видїти ясні блискавицї на полудневій сторонї неба. Величезний снїг стопив ся в значній части не лише в долинї але і на горах, в наслїдок чого прибули гірскі води і зрушили кригу на рiцї Стрию. Крига, що рушила слїдуючого дня раньком, була так груба і сильна, як иньших лїт на весні і несла з собою множество дерева на доли. Тамтого місяця зійшла вже була також крига, а з того ворожать люди, що й дальше що місяця сеї зими буде лїд з ріки сходити.

Зміна назви. Позаяк шлях льокальної зелїзницї Іцкани-Сучава вже готовий і небавом буде переданий до публичного ужитку, то стация „Сучава“ головного шляху мусить від тепер носити властиву свою назву „Іцкани,“ що іменно наступає з сегоднїшним днем.

Розбійничий напад. В селї Котулбаіньскій напали в недїлю в ночи два розбишаки на нічного сторожа Іля Факаса і так его побили, що він без памяти лежав на земли. На его щасте надійшов другий нічний сторож Романюк і увільнив его від тих розбишак. Жандармерия винайшла їх в особах Михайла і Николая Шепілях і передала судови.

Помер в Радівцях тамошний аптикар Іван Розінґон в 81-ім роцї житя.

вікови жити без пляну і без цїли, а горячу жажду заспокоїти треба. Здаєть ся менї, що я досить льоґично розсуджую?

Луцкий оббіг нас одним поглядом. Сидїли ми мовчки, похнюпившись. Він підсьміхнув ся.

— Ех, плюю-ж я, братя, на всю вашу льоґіку і на ваше признанє! Чоловік, що яку четвертину житя наниdів ся по тюрмах, — що йому дорожити людским осудом! А робить він безупинно, бо є в ньому іскра — отся дрібонька жажда нїкчемної безсмертности — — —

Горбун наче перехопив ся, він потряс головою і лице його стало блїде мов папір, а губи дрожали.

— За котру-то безсмертність розумний і здоровий, іменно здоровий і з себе самого вдоволений чоловік, не дасть нї шелюга — хотїли ви, панове, сказати? Ще й посьміє ся?!... Однак, скажіть, відки приходить ся чоловікови слабувати і стояти постійним посьміховицем свого окруженя? З мене-ж сьміяли ся, як я ледве був дїтваком! Ах, тепер являє ся сей сьвіт навіть зі співчутєм — як от та женщина деколи, та що он-там лежить... Ой, гірке оно, те людске співчутє: оно забиває чоловіка, оно робить всїх вас, як ту ви є, ненавистними. Тай ненавиджу я вас і сей сьвіт і те житє, його желїзні закони і його всї трівкі порядки — цїлою моєю безсмертною душею! Всїх вас, як ту ви є — товсті, сильні, веселї і здорові! Ненавиджу і еї, що в неї смашний, хороший сон! Тебе кругом глупого, тебе Грушко, вірного пса! По що тобі таких сильних рук і того росту Грушка?

(Дальше буде).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 15-го грудня 1896 року.

Відень. „Wiener Zeitung“ оголошує цїсарский патент, що скликає сойми краєві в Чехах, Галичинї, Низшій Австриї, Стириї, Краинї, Моравиї, Шлеску, Ґерцу і Ґрадісцї на день 28-го грудня.

Відень. Комісия буджетова відкинула 20-тьома голосами против 10-тих внесенє Руса, щоби знести ґазетний штемпель від 1-го марця 1897 а приняла 18-тьома голосами против 10-тих внесенє Прадого, щоби штемпель ґазетний знести від 1-го сїчня 1898 р.; дальше приймила комісия внесенє Романчука, щоби знести штемпель ґазетний для часописів, що виходять не частїйше як три рази на тиждень. На референта вибрали пос. Руса. Комісия буджетова згодила ся в специальній дебатї на закон, дотичачий дотациї католицких душпастирів і установила з пяти членів підкомітет для наради над тим предметом.

Відень. Король сербский Александер був вчера другий раз на авдиенциї у цїсаря. Ходить о помиренє королевої Наталиї з Міляном. Бо король Александер заявив, що доти не заручить ся, анї не оженить ся, доки его родичі не погодять ся. Нинї виїзджає король до Лїнцу на зустріч свого батька; опісля з'їдуть ся родичі в присутности сина.

Колонія. До „Köln. Ztg.“ доносять з Петербурга, що тамошні университецкі студенти демонструють з причини арештовань в Москві. Вчерайше віче студентске розвязано з причини бурливого характеру.

Рух поїздів зелїзничих
важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані		Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців									**з Чернівців**								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$			До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Ґлїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$			До Ґлїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$	До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**
З друкарнї „Руской Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.